

LES HOMILIES
DE LLERONA

La redacció d'El Gual Parmanent s'honora, una vegada més, posant-se al servei de la informació i formació dels seus amables lectors i de la ciutadania en general. En aquesta ocasió es tracta, ni més ni menys, de la descoberta casual —gairebé diríem miraculosa— d'uns manuscrits sobre pergami trobats al Pla de Llerona, prop del torrent dels Gorgs, els quals poden ésser considerats, no només com els més antics escrits en llengua catalana, sinó, fins i tot, més antics que molts manuscrits en llatí culte o en llatí vulgar, llengua, aquesta darrera, que fins fa ben poc era considerada com a mare de totes les llengües romàniques i reto-romàniques.

Els pergamins en qüestió, els quals, sembla, són uns apunts que servien per a fer les homilies als primers cristians de la vil·la romana de **Lauro**, delaten l'estil directe i didàctic d'un conegut predicador del primitiu llogarret, el qual rebé el sobrenom pòstum, en llatí, **Valle Crosa** (que en català vol dir **vall buida**), a causa de la seva desaparició sobtada que deixà buits els esperits d'aquells primers cristians.

Miraculosament, però, no s'endugué amb ell susdits pergamins i aquest oblit seu fa que, actualment, poguem descobrir una mica de llum sobre els nostres orígens i els orígens de la nostra llengua.

Posats en contacte permanent amb el descobridor d'aital meravella, l'arqueòleg amateur, categoria senior, **Sr. Castrada**, aquest ens ha fet saber que els treballs per a desxifrar els documents seran llargs, donades les seves múltiples i disperses ocupacions.

De totes maneres, i després d'explicar-nos quatre o cinc vegades com va trobar el tresor (sic), (trobat al costat de les obres que es van fer fa poc per a suprimir el pas a nivell de la línia de Puigcerdà quan, a causa de la cua de cotxes parats, i veient que anava per llarg, va baixar a fer pipí i va veure un munt de pedres, l'aire arcaïtzant de les quals i llur posició capriciosa el van fer sospitar i, gratant amb cura i emocionat, va trobar els pergamins junt amb les restes òssies d'un individu mascle —qui sap si el mateix autor dels manuscrits?— d'estatura mitjana, cap gros, front ample, dentadura en bon estat i ulleres fosques) l'esmentat arqueòleg ha accedit a la publicació provisional d'un dels fragments més notables d'aquestes **Homilies de Llerona**, ja que aporta dades clares sobre l'antiguitat de les mateixes, a la vegada que ens dona una idea precisa de la gran importància que devia tenir el seu autor en relació als fets sobrenaturals que en aquells moments es produïssin i dels quals fou testimoni d'excepció.

Abans però de mostrar-vos aquesta meravella retòrico-lingüística, abusem encara de la paciència del lector tot demanant-li una reflexió profunda sobre el que representa la descoberta per a les aspiracions nacionals del nostre país, a la vegada que també li demanem un record per aquest darrer 11 de setembre, celebrat d'una manera tan festiva —massa— per part d'alguns que no volem ni anomenar.

Fragment en qüestió:

"...et enaprés d'aicò, Nostre Seinner ab la forma d'estel ab cua fregant nostre cloquer, estel resplendent enzès, nos avet fait enzegar, pus las lums de tenebras erant en nostres ulls e nostra ulera que vit estels (es refereix a un telescopi) e lo gran miracle fuit fait en aquel moment can l'ulera segí l'estel e nos eram en

terra enzegats e no pazant nostras mans a l'ulera qe segí l'estel sola (fragment il·legible)...

"...e tres nobles seinneres reys d'orient ab camelz, aicò és, cavals del dezert, segien l'estel ab cua resplendent e videren lo gran miracle e feren grans laudors a Nostre Seinner... (fragment il·legible)... e devem clamar mercè, e sapiatz que'ls cavalers posaren a nostras mans l'aur, l'enzenz e la mirra que duien ab els, segint l'estel, e Nós prenguerem amb delectanza e goig los presenz de'ls tres cavalers puis nos plaguen los bénz terrae que'ens eleven e glorifiquen et nos duiran al cel..."

Una vegada llegit aquest fragment de les **Homilies de Llerona** i després de reflexionar-hi, sembla que no cal insistir en l'antiguitat i la importància de la troballa. Els fets que s'hi expliquen són prou eloqüents.

Nota de redacció:

Quan aquest número ja era al carrer, ens arriba el missatge de l'actual titular de la Parròquia de Llerona, el qual, vivament emocionat per la notícia, ens fa saber que, malgrat l'increment de casaments i altres sacraments a administrar que, de segur, es produirà en l'esmentada parròquia a causa de la importància de la troballa arqueològica, les tarifes es mantindran com sempre, sense pugés substancials, limitant-se a les normes que, al respecte, dicta el Concordat.

